

... Törvényszék  
21.P.20.245/2011/22. szám

A ... Törvényszék (... szám alatti) pártfogó ügyvéd által képviselt ... (.... szám) felperesnek - az ... (.... szám alatti) által képviselt ... Törvényszék (... szám alatti) alperes ellen kártérítés iránt indult perében meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

A törvényszék a felperes keresetét elutasítja.

A felperes a perben teljes mértékben peresztes, pártfogó ügyvédjének munkadíja a felperes terhére esik.

A feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a ... Ítéltáblához címzett, a ... Törvényszéken három példányban benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ... Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul. A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ... Ítéltábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

Az ítélet ellen a fellebbezést előterjesztő fél számára a ... Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

### **I n d o k o l á s :**

A törvényszék a perben rendelkezésre álló okiratok, valamint a felperes személyes meghallgatása alapján a következő tényállást állapította meg.

A felperes 1997. februárjában ... részére átadott egy aranyláncot medállal és egy pár arany fülbevalót azzal, hogy azokat ékszerész ismerősével kedvezményesen megjavíttatja. Az átvett aranytárgyakat azonban a felperes többszöri sürgetésére sem adta vissza. A ... Bíróság az 1999. október 7. napján jogerőre emelkedett ....1999/10. számú ítéletével ... bűnösnek mondta ki sikkasztás vétségében a felperes sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt. Ezt követően a felperes 1999. november 22-én ... kötelezettel szemben fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be a ... Bírósághoz, ahol kérelme . .../1999/1. szám alatt került iktatásra. A fizetési meghagyással követelt összeg 50.400 forint tőke és ennek 1997. februárjától a kifizetés napjáig járó 20 % kamata volt.

A felperes a fizetési meghagyáson a kötelezett állandó bejelentett lakcímeként a ...szám alatti címet tüntette fel, míg tartózkodási helyeként a .... címet jelölte meg. A bíróság kiadni rendelte a fizetési meghagyást a kötelezettnek, arra azonban nem adott utasítást, hogy melyik címére. A kiadó a fizetési meghagyást a kötelezett mindkét címére kiadta. A fizetési meghagyás a kötelezett ...-i

címéről „elköltözött” postai jelzéssel érkezett vissza. Az ügyben eljáró bírósági titkár a 4. sorszám alatti végzésben értesítette a jogosultat arról, hogy a kötelezett részére a fizetési meghagyás az .... szám alatti címre nem volt kézbesíthető, mivel a kötelezett a posta jelentése szerint a megadott címről „ismeretlen helyre költözött”. Újabb cím bejelentésére a felperest nem hívta fel. A végzést tértivevény nélkül kiadta a felperesnek, egyúttal az iratot 2000. január 12-én irattárba helyezette. Az irathoz utóbb már meg nem határozható időpontban szerelték a kötelezett ...-i címére kiadott fizetési meghagyás tértivevényét, melynek tanúsága szerint a fizetési meghagyást ezen a címen 2000. január 10. napján átvették. A bíróság részéről az ügyben további intézkedésre nem került sor.

A felperes 2004. május 17-én végrehajtási lap kiállítása iránti kérelmet nyújtott be a ... Bíróságra ... adóssal szemben, melyen a végrehajtandó határozat számaként a .../99. ügyszámot jelölte meg. A végrehajtási lajstromban ezen ügy nem található meg, így abban intézkedés sem volt végrehajtási ügyszakban. ... Bíróság Pk-Vh.Iroda vezetőjének feltételezése szerint az történt, hogy a benyújtott végrehajtási lap alapján lajstromozásra került az ügy, szerelték hozzá a büntető ügy ítéletét, majd feladták a végrehajtási ügyintézőnek, aki ismeretlen oknál fogva nem rendelte el a végrehajtást, nem szüntette meg, nem utasította el, hanem egy másik végrehajtási ügyet lajstromoztatott be erre a számra.

A felperes 2004. szeptember 27. napján deréktól lefelé lebénult, s 2004. szeptember 28. napjától kezdődően 2005. január 21. napjáig kórházban tartózkodott, mely időszak alatt két gerincműtéten esett át. A kórházból kikerülve újra meg kellett tanulnia járni, mindenben mások segítségére szorult.

Az ... 2005. február 15-én valamint 2006. április 11. napján kelt szakvéleménye szerint a felperes vonatkozásában össz-szervezeti szempontból 100 %-os mértékű munkaképesség csökkenésre került sor. Az ...2009. május 26-án kelt szakvéleménye szerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 80 %-os és ugyanezt állapította meg a ...2011. május 20. napján kelt szakvéleménye is. A felperes deréktól lefelé lebénult testrészei majdnem érzéketlenek, így járása is bizonytalan.

A felperes részére a . .../1999. számú ügyiratokból másolatok kerültek kiadásra 2010. július 7-én „majd a felperes a 2010. július 13-án kelt beadványában azzal fordult a ... Bíróság elnökéhez, hogy vizsgálja ki a .../1999 valamint a ..../1999. számú ügyeket. A bíróság elnöke 2010. július 19. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy a lefolytatott vizsgálat alapján azt állapította meg, hogy panasza alaptalan.

A felperes módosított keresetében a Ptk. 349. §-a alapján bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén nem vagyoni kártérítésként 5.000.000.- millió forint és ennek 2004. május 17. napjától járó késedelmi kamata, továbbá vagyoni kártérítésként 50.400 forint és ennek 1997. februárjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Előadta, hogy az ügyében eljáró bíróság az eljárási jogszabályok szerinti hirdetményi kézbesítést nem alkalmazta, ugyanakkor illetékességének hiányában is kiadta a kötelezett állandó lakcíme a fizetési meghagyást, amelyet a kötelezett 2000. január 10. napján átvett. Ezt követően azonban az ügyben semmilyen intézkedés nem történt, a fizetési meghagyás jogerősítő záradékkal való ellátására a mai napig sem került sor a Pp. 321. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére. Hivatkozott arra is, hogy az alperes eljárása következtében sérült a bíróság előtti egyenlőség elve a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 57. § (1) bekezdésében biztosított alapvető joga, hiszen jogos követelését az alperes hibájából nem tudta érvényesíteni, az eltelt időszakban súlyos egészségügyi problémái voltak, amelyre az ügy kedvezőtlen hatást gyakorolt. Hangsúlyozta, hogy bízott az igazságszolgáltatásban, azonban jogait - önhibáján kívül - nem tudta érvényesíteni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a felperes keresetének az elutasítására irányult. Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a felperes kártérítési igénye a Ptk. 324. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel elévült, miután a felperes állítása szerint 2000. évtől kezdődően nem történt az ügyében intézkedés, keresetét pedig csak 2010-ben terjesztette elő. Előadta, hogy a felperesnek a végrehajtási eljárás elrendelése iránti kérelem benyújtását követően keletkezett egészségügyi problémája, azonban annak javulását követően is hosszabb idő telt el, amely alatt a felperes ügyének intézése érdekében nem tett semmit. Arra az esetre, ha a törvényszék a felperesi követelését elévülését nem állapítaná meg, a vagyoni kártérítési kereset vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a felperes részéről a kár bizonyításra nem került, ugyanis semmiféle adat nincs arra, hogy a felperes követelése megtérült volna. Ezen túlmenően álláspontja szerint az okozati összefüggés fennállása sem állapítható meg. A nem vagyoni kártérítési igény tekintetében pedig előadta, hogy annak érvényesítésére a Ptk. 349. § -a nem ad lehetőséget, azt csupán személyiségi jogsértés alapozhatná meg, amelyre azonban az alperes részéről nem került sor. Az ezzel kapcsolatban előterjesztett kamatkövetelés megalapozottságát is vitatta, figyelemmel arra, hogy amennyiben a felperes személyiségi jogai sérültek is volna, arra nem 2004-ben került volna sor.

Az alperes elévülési kifogásával kapcsolatosan a felperes egyrészt arra hivatkozott, hogy 2004. évben deréktól lefelé lebénult, két gerincműtéten esett át, 2004. szeptember 27. napja és 2005. január 21. napja között kórházban tartózkodott, egészségi állapota csak 2010-ben tette lehetővé azt, hogy ügyében ismét el tudjon járni. Másrészt előadta, hogy az eljáró bíróság 2000. és 2010. év között nem biztosította részére az ügyében keletkezett iratanyaghoz való hozzáférés lehetőségét, ahhoz teljes terjedelmében csak 2010. októberében jutott hozzá.

A bíróság az iratokat visszatartotta, így nem szerzett tudomást arról, hogy elmaradt a fizetési meghagyás jogerősítése, illetőleg a végrehajtási eljárás elrendelése. A Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltakra utalással kifejtette, hogy követelését így menthető okból nem tudta érvényesíteni, miután állapota azt lehetővé tette, illetve az iratanyagot megismerte, követelését érvényesítette és 2010. december 6. napján kelt keresetében kérte megállapítani az alperes bírósági jogkörben történő károkozását.

A felperes keresete az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 349. § (3) bekezdése szerint a bíróság jogkörben okozott kárért való felelősségre az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére ezért akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános, (Ptk. 339. § (1) bekezdés) és különös (Ptk. 349. § (1) bekezdés) feltételei adottak.

Az általános feltételek közül a jogellenes magatartást, a kárt és e kettő közötti okozati összefüggést a károsultnak kell bizonyítania, s ha ez sikeres, a károkozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha kimentí magát, vagyis bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Ezen túlmenően a bírósági jogkörben okozott kárért a felelősséget a Ptk. 349. § (1) bekezdése értelmében csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. (különös feltétel)

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 57. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az

ellene emelt vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.

A Ptk. 324. § (1) bekezdése kimondja, hogy a követelések 5 év alatt elévülnek, ha a jogszabály másként nem rendelkezik.

A Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Ptk. 326. § (1) bekezdése kimondja, hogy az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

A Ptk. 360. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

A Ptk. 326. § (2) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egy éves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig 3 hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél illetőleg 3 hónapnál kevesebb van hátra.

Az alperes elévülési kifogására figyelemmel a törvényszéknek mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes követelése elévült-e. Ehhez elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes vonatkozásában bekövetkezett-e károsodás, hiszen a kártérítési követelés a fentiekben idézett jogszabályi rendelkezések szerint ekkor válik esedékessé és kezdődik meg az elévülés.

A perben rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a felperes az ... által a sérelmére elkövetett bűncselekményből eredő kártérítési igényét kívánta ... szemben érvényesíteni a ... Bíróságon fizetési meghagyás kibocsátása útján.

Ennek során a bíróság részéről mulasztásokra került sor, hiszen egyrészt a kötelezett tartózkodási helyére kézbesített fizetési meghagyás kapcsán az eljáró bírósági titkár nem hívta fel a jogosultat a kötelezett újabb lakcímének bejelentésére, másrészt a kötelezett felperes által megjelölt állandó lakcímére illetékesség hiányában is kibocsátásra került a fizetési meghagyás, melynek jogerősítése is elmaradt.

A felperes sérelmére ... 1997. februárjában követte el a bűncselekményt, részére ekkor okozott kárt, amellyel kapcsolatos kártérítési igényét a felperes 2002. februárjáig érvényesíthette az 5 éves általános elévülési időnek megfelelően. Az eljáró bíróság mulasztása folytán azonban a felperes ügyének 2000. január 12-én történt irattárba helyezését követően nem volt abban a helyzetben, hogy kártérítési követelését ... szemben a még rendelkezésre álló elévülési időn belül érvényesíthesse, így követelése 2002. februárjában elévült.

Az elévülés megszünteti a jogosultság bírósági úton történő érvényesíthetőségét, annak állami kényszer útján való kikényszeríthetőségét, amely jog a felperest egyébként megillette, így a felperes vonatkozásában bekövetkezett olyan személyiségi jogsértés, amely nem vagyoni kártérítést alapoz meg a vagyoni kártérítési igényen túlmenően.

2002. februárjától számítva pedig szintén 5 éves elévülési idő állt a felperes rendelkezésére ahhoz, hogy az alperessel szemben kártérítési igényét érvényesítse.

A felperes a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján az elévülés nyugvására hivatkozott azzal, hogy 2010-ben szűntek meg azok az akadályok, amelyek követelésének érvényesítésében gátolták.

A felperes az általa becsatolt kórházi zárójelentésekkel igazolta, hogy 2004. szeptember 28-a, és 2005. január 21-e között kórházi kezelés alatt állott, két műtéten is átesett, melynek következtében ténylegesen akadályoztatva volt igényének érvényesítésében, az elévülés tehát ez idő alatt nyugodott. Ez azonban az elévülési idő meghosszabbodását nem eredményezte, tekintettel arra, hogy 2005. január 21-ét követően még több, mint két év rendelkezésre állt az öt éves elévülési határidőből. A felperes kórházból történő távozását követően a törvényszék álláspontja szerint az elévülés nyugvása már nem állapítható meg, a felperes ugyanis nem bizonyította egészségi állapota olyan súlyos megromlását, amely lehetetlenné tette volna számára az írásbeli ügyintézés, illetve a jogi képviselő útján való eljárást.

Mindezekon túlmenően a felperes azzal is érvelt, hogy az eljáró bíróság 2000. és 2010. év között nem biztosította részére az iratanyaghoz való hozzáférést és ezért sem volt abban a helyzetben, hogy igényét érvényesíteni tudja, mert ennek hiányában nem volt tudomása a fizetési meghagyás átvételéről, ügyének irattárba helyezéséről és az intézkedések elmaradásáról. A felperes azonban ezen állítását semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá, bizonyítási indítványt e körben nem terjesztett elő. Ezért a törvényszék az elévülés nyugvását ezen okból megállapítani nem tudta.

A felperes a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt igényét 2007. februárjáig terjeszthette volna elő az 5 éves elévülési időre figyelemmel, ez azonban részéről csupán 2010. december 31. napján történt meg.

A felperes követelése tehát elévült, az elévült követelés pedig a Ptk. 325. § (1) bekezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető, így a törvényszék a felperes keresetét érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A felperest a perben pártfogó ügyvéd képviselte, a törvényszék ezért a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott arról, hogy pártfogó ügyvédjének díja a felperes teljes mértékű pervesztesége folytán a felperes terhére esik. A pártfogó ügyvédi díj összegéről és annak viseléséről azonban a jogi segítségnyújtó szolgálat fog rendelkezni. Az alperesnek a felperessel szemben perköltség igénye nem volt, így arról a törvényszéknek döntenie nem kellett.

A felperes a perben pervesztes lett, azonban teljes személyes költségmentességben részesült, így helyette a feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli a 6/1986 (VI.26.) IM. rendelet 13-14. §-a alapján.

..., 2012. március 9. napján

Dr. ... ..  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

